

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

www.iph.mk

Ул." 50 Дивизија " бр.6, 1000 СКОПЈЕ

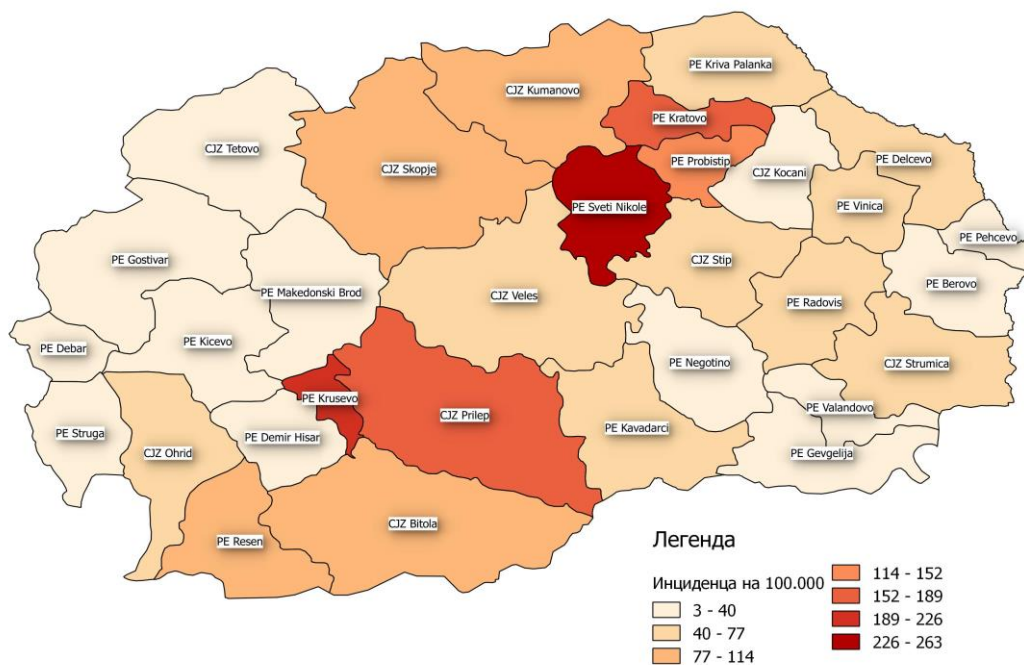
Тел: 02 3 125 044, 3 223 033; Факс: 02 3 223 354

СЕКТОР ЗА КОНТРОЛА И ПРЕВЕНЦИЈА НА ЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ

ОДДЕЛЕНИЕ ЗА СЛЕДЕЊЕ И НАДЗОР НАД ЗАРАЗНИТЕ БОЛЕСТИ

БИЛТЕН

за движењето на акутните заразни заболувања во Р. Македонија
во месец **јануари, 2018**

Скопје, 07.02.2018

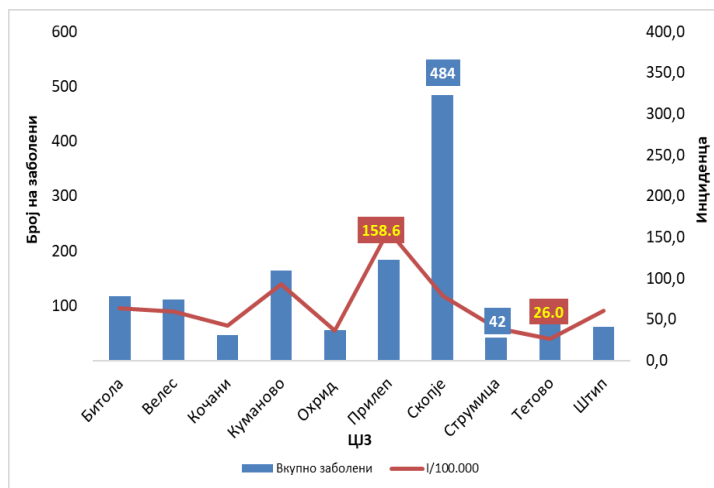
Во текот на месец јануари 2018 година, во Република Македонија се регистрирани вкупно 1.347 заболени лица од акутни заразни заболувања (не сметајќи ги грипот, туберкулозата, СИДА-та, АФП и хроничните носителства на хепатит Б и Ц) со вкупна инциденца од 65,1 на 100.000 жители.

Во текот на месец јануари се бележи намалување на вкупниот број на заболени лица за 35,5% во однос на претходниот месец декември 2017. Во однос на јануари 2017, како и во однос на аритметичката средина за периодот 2013–2017, исто така се регистрира намалување на пријавените лица од акутни заразни заболувања за 26,2% и 26,6% соодветно.

Во месец јануари, најголем број акутни заразни заболувања на ниво на ЦЗ се регистрирани на територија на ЦЗ Скопје (n=484 или 35,9%), а најмал во ЦЗ Струмица (n=42 или 3,1%). (Табела 1 во Прилог)

Највисока инциденца на 100.000 жители на ниво на ЦЗ е регистрирана на територијата на ЦЗ Прилеп (I=158,6/100.000), а најниска во ЦЗ Тетово (26,0/100.000). (Графикон 1)

Графикон 1: Број на заболени и инциденца од акутни заразни заболувања по ЦЗ во јануари, 2018

Десетте најчесто пријавувани акутни заразни заболувања во јануари учествуваат со 98,1% во вкупниот број на заболени во месецот и бележат инциденца од 63,8/100.000 жители (Табела 1).

Табела 1: Десет најчесто пријавувани акутни заразни заболувања во јануари, 2018

Заболување	Број	I/100.000
Ентероколитиси	666	32,2
Овчи сипаници	542	26,2
Шуга	22	1,1
Скарлатина	17	0,8
Инфективна мононуклеоза	17	0,8
Бактериски алиментарни инфекции и интоксикации	16	0,8
Салмонелози	16	0,8
Инфекции предизвикани од E. Coli	11	0,5
Вирусен хепатитис Б	9	0,4
Инфекции со Хламидија	5	0,2
ВКУПНО	1.321	63,8

Првите две најчести заразни заболувања (ентероколити и овчи сипаници), учествуваат со 89,7% во вкупниот број на заболени, а со 91,4% во десетте најчесто регистрирани акутни заразни заболувања во месец јануари 2018 година.

Во текот на јануари, **најчесто** регистрирано акутно заразно заболување се **ентероколитите** со вкупно 666 заболени лица. Во вкупниот број на заболени во месецот учествуваат со 49,4%, а во групата на десетте најчести заразни заболувања со 50,4%.

Во однос на претходниот месец декември 2017, се регистрира намалување на бројот на заболени за 15,7% и во однос на аритметичката средина за периодот 2013–2017 регистрирано е намалување за 5,5%. Во споредба со месец јануари 2017, се регистрира зголемување за 4,4%.

На **второ** место по број на регистрирани заболени во месец јануари се **овчите сипаници**, со 542 случаи. Во вкупниот број на заболени во месецот учествуваат со 40,2%, а во групата на десетте најчести заразни заболувања со 41,0%.

Во однос на претходниот месец декември 2017, се регистрира намалување на бројот на заболени од овчи сипаници за 43,8%. Во однос на месец јануари 2017, како и во однос на аритметичката средина 2013-2017, во овој месец се регистрира намалување од 48,6% и 40,4%, соодветно.

Во однос на поделбата на **акутните заразни заболувања по групи**, најголем број од заболувањата во месец јануари припаѓаат на **цревни заразни заболувања** (n=718, 53,3%) со инциденца од 34,7/100.000. (Графикон 2)

Од нив, најголем процент (92,8%) и број (n=666); I=32,2/100.000) се ентероколитите. На второ место во оваа група се по 16 регистрирани случаи на бактериски алиментарни инфекции и интоксикации и салмонелози (2,2%; I=0,8/100.000). Пријавени се и 11 случаи на инфекции предизвикани од E. Coli, 5 случаи на вирусен хепатитис А, два случаи на шигелоза и по еден случај на кампилобактериоза и џардијаза.

На второ место во месец јануари е групата на **капкови заразни заболувања**. Пријавени се 583 заболени (43,3%) со инциденца од 28,2 на 100.000 жители. (Графикон 2)

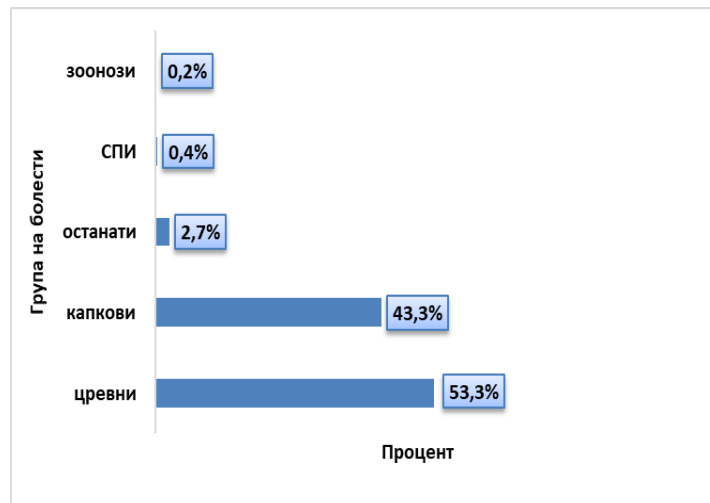
Од нив, најголем број и процент чинат пријавите на овчи сипаници (n=542 или 93,0%), со инциденца од 26,2/100.000. Во оваа група се регистрирани по 17 случаи на скарлатина и инфективна мононуклеоза со (2,9%; I=0,8/100.000), 4 случаи на мали сипаници, два случаи на пневмококни инфекции и еден случај на заразни заушки.

Во групата на **останати акутни заразни заболувања**, во јануари се регистрирани 37 случаи (2,7%, I=1,8/100.000). (Графикон 2)

Од нив, најбројни (n=22, 59,5%) се случаи на заболени од шуга со инциденца од 1,1/100.000. Во групата, пријавени се и 9 случаи на вирусен хепатитис Б, како и по два случаи на бактериски менингити, неодреден вирусен хепатит и вирусен енцефалит.

Во групата на **зоонозите** во месец јануари се регистрирани 3 заболени лица (0,2%; I=0,1/100.000), од нив два се случаи на ехинококоза и еден случај на бруцелоза (Табела 1 - Прилог).

Графикон 2: Структура на заболени по групи на заболувања во јануари, 2018

ХИВ/СИДА И ДРУГИ СЕКСУАЛНО ПРЕНОСЛИВИ ИНФЕКЦИИ

Во текот на месец јануари, пријавен е еден нов случај на ХИВ/СИДА (Табела 3 во Прилог). Се работи за машко лице од Прилеп, припадник на возрастната група од 20-29.

Согласно евиденцијата на пријавените случаи (заклучно со 31.01.2018), кумулативниот број на лица регистрирани со ХИВ/СИДА за периодот 1987–2017 изнесува 359. Од вкупниот број на регистрирани:

- лица болни од СИДА се 186
- ХИВ позитивни лица се 173.

Од вкупниот број на регистрирани до сега случаи:

- 83 лица починале, а
- 276 лица живеат со ХИВ/СИДА.

Во однос на другите сексуално преносливи инфекции, во текот на јануари се пријавени 6 случаи, од нив 5 случаи на инфекции предизвикани од хламидија и еден случај на сифилис од регионот на ЦЈЗ Битола. (Табела 3 во Прилог)

ВАКЦИНО-ПРЕВЕНТАБИЛНИ ЗАБОЛУВАЊА

Во текот на јануари, регистрирани се вкупно 14 лица ($I=0,7/100.000$) со заболувања против кои се спроведува задолжителна имунизација (без туберкулоза). (Табела 2 во Прилог)

Пријавени се 9 лица со вирусен хепатит Б, истите согласно Календарот за имунизација не подлежат на вакцинација и не се вакцинирани.

Регистрирани се 4 случаи на заболени лица од мали сипаници. Во однос на возраста, заболениите припаѓаат на различни возрастни групи односно по едно лице е на возраст под 1 година, од 1-4 години, од 5-9 и над 40 години. Во однос на вакциналниот статус, две лица не се вакцинирани односно едно лице не подлежи на вакцинација согласно редовниот Календарот за имунизација, останатите две лица вакцинирани се со една доза МРП вакцината. Во однос на местото на живеење, две лица се од Скопје, а по едно од Куманово и Тетово. Лицата не се епидемиолошки поврзани освен двата лица од Скопје кои се во роднинска врска.

Пријавено е едно лице со заразни заушки од Струмица на возраст од 17 години, кое во однос на вакциналниот статус лицето не е вакцинирано, а дијагнозата е поставена клинички.

ЕПИДЕМИИ

Во текот на месец јануари 2018 година, **регистраана е епидемија** на алиментарна инфекција предизвикана од *Salmonella enteritidis D* на територијата на ЦЈЗ Скопје. Во епидемијата заболеле 9 лица од кои само едно било хоспитализирано. Микробиолошките анализи на примероците од фецес кај 3 заболени докажаа изолација на *Salmonella enteritidis D*. Сите регистрирани заболени лица консумирале храна од иста сендвичара во Скопје. Епидемиолошката служба при ЦЈЗ Скопје заедно со претставници од подрачната служба на ДСЗИ и АХВ извршија санитарно-хигиенски и епидемиолошки увиди во сендвичарата и во работилницата. При увидите земени се мостри од храна (4), брисеви од работни површини(14), како и брисеви од вработените(32).

Препорачани се и спроведени соодветни санитарно-хигиенски и противепидемиски мерки. Епидемијата е одјавена на 03.01.2018.

СМРТНИ СЛУЧАИ

Во текот на месец јануари **не е регистриран смртен случај** од акутно заразно заболување.

ГРИП

Согласно извештајот на Flu News Europe (за 4 недела/2018) за состојбата со грип во сезоната 2017/2018, во Европа се регистрира широка географска распространетост на активноста на вирусот на грип во најголем дел од земјите од регионот, но интензитетот најчесто е од низок до среден. Се забележува заедничка циркулација на Influenza A со 34,9% (62,7% - A (H1N1)pdm09) и Influenza B со 65,1% (96,6% - B/Yamagata).

Во текот на јануари, во Република Македонија на групни пријави за грип пријавени се вкупно 2.396 заболени лица ($I=115,8/100.000$). Од нив, најголем број на заболени ($n=665$) и највисока инциденца ($555,2/100.000$) се пријавени од регионот на ПЕ Гостивар.

Во сезоната 2017/2018 вкупниот број на заболени од грип изнесува 3.478 ($I=168,1/100.000$). Најголем број на заболени лица ($n=887$; 25%; $I=740,5/100.000$) се регистрирани во ПЕ Гостивар и ЦЈЗ Тетово ($n=413$; 12%; $I=206,7/100.000$). Највисока кумулативна инциденца е регистрирана во ПЕ Дебар ($I=1.091,7/100.000$).

Во однос на дистрибуцијата на заболениите по возрастни групи, најголем број на заболени се пријавени во најголемата возрастна група од 15-64 години 2.307 случаи (66%), а највисока инциденца од $207,4/100.000$ се регистрира на возраст од 5-14 години.

Во Вирусолошката лабораторија на ИЈЗ од почетокот на сезоната 2017/2018 пристигнати се 132 хумани материјали од здравствените установи - од амбулантски и болнички лекувани пациенти, само 21 (15,9%) се позитивни за присуство на вирусот на инфлуенца -12 Influenza B (Yamagata), 8 Influenza A(H1N1)pdm и 1 Influenza A - несуптипиизиран.

ЛАБОРАТОРИСКИ ИЗОЛИРАНИ ИЛИ НА ДРУГ НАЧИН ДОКАЖАНИ ПРИЧИНТЕЛИ НА ЗАРАЗНИ ЗАБОЛУВАЊА И РЕЗИСТЕНЦИЈА НА АНТИБИОТИЦИ

Во овој Билтен е даден приказ на евидентираните Пријави за изолиран-доказан причинител на заразна болест и резистенција на антибиотици пристигнати во ИЈЗ во текот на месец јануари, 2018 година (n=340).

Пријави за микробиолошки изолати или на друг начин докажани причинители на заразни заболувања се добиени од лаборатории од 10 Центри за јавно здравје и 3 Подрачни единици (Табела 4 - Прилог).

Во најголем број и процент се пристигнати пријави за докажан микробиолошки причинител од лабораториите кои се наоѓаат на територијата од ЦЈЗ Скопје (n=244 или 71,8%) и ЦЈЗ Битола (n=35 или 10,3%).

Од регистрираните пријави за микробиолошки докажани причинители на заразно заболување, најчесто докажани/изолирани причинители во јануари се: *MRSA* (n=49; 14,4%), *Chlamydia trachomatis*, *Rota virus* и *Salmonella enteritidis* (n=36; 10,5%) (Табела 4 - Прилог).

**Кузмановска Г., Караџовски Ж., Ставридис К.,
Миќиќ В., Кочински Д., Балажи Л., Цветановска Ж.,
Столеска Илиоска Р., Исмани М.**